

Forhandling

Ole Espersen (S):

Loven drejer sig ikke om tilbagebetaling af alle de gebyrer, der gennem årene er opkrævet uden lovhjemmel eller uden hjemmel i det hele taget. Måske er kravene om tilbagebetaling berettigede; det har vi ikke taget endelig stilling til, det har Rigsrevisionen heller ikke, men berettigede eller ikke berettigede må vi nok desværre konstatere, at skulle alle disse gebyrer fra mange års opkrævning tilbagebetales, ville den administrative indsats være enormt stor, hvis den overhovedet kunne lade sig realisere.

Det skal vi ikke tage stilling til, men det er klart, at regeringen har bragt os og dem, der måtte mene og måske med rette, at de har penge til gode, i en meget, meget vanskelig situation. Det er regeringens ansvar. Jeg forstår godt, at regeringen har tilkendegivet den holdning allerede nu, at man ikke mener, man er forpligtet til at betale tilbage, så folk ved, hvad de har at rette sig efter. Det betyder også, at Folketingets Ombudsmand, såfremt han ønsker det, kan komme langt hurtigere ind i sagen, end tilfældet ellers ville have været.

Vi afventer Folketingets Ombudsmands formentlige vurderinger, inden vi tager endelig stilling til tilbagebetalingsspørgsmålet.

Vi skal heller ikke i dag tage stilling til svaret. Det er fremtiden, det drejer sig om. Det er klart, at vi har bemærket statsrevisorernes klare tilslutning til Rigsrevisionens meget kritiske rapport, som giver udtryk for, at mange, mange af disse gebyrer, milliarder af kroner, har været opkrævet uden lovhjemmel og dermed i strid med grundlovens § 43.

Det, vi skal tage stilling til i dag, er som sagt fremtiden, og vi har lovet allerede ved førstebehandling, at vi vil være med til at sørge for, at der ikke pludselig bliver et stort minus på finansloven på grund af denne meget beklagelige sag. Men vi har selvfølgelig ikke sagt, at det netop skal ske på den måde, som skiftende borgerlige ministre har ment det skulle ske på. Det har vi ikke taget stilling til. Vi har ikke taget stilling til størrelsen af gebyrerne i disse mange, mange tilfælde, og det er baggrunden for, at vi ikke vil kunne stemme for forslaget.

Udvalgsarbejdet har været præget af meget hastværk og af mange spørgsmål, der er besvaret undvigende. Nogle er besvaret udmærket,

men mange, især de, der vedrører økonomien i alt dette, er besvaret overordentlig undvigende. Vi kan ikke vide, når Folketinget vedtager denne lovgivning, hvor meget der inden for de enkelte gebyrer er skat, og hvor meget der er brugerbetaling. Ingen ved noget som helst om det. En antydning kan man få i Rigsrevisionens beretning, men regeringen har ikke ønsket at oplyse, hvad der er skat, og hvad der ikke er skat.

I mange tilfælde må vi sætte spørgsmålstejn ved, om gebyrernes størrelse ikke går ud over enhver rimelighed. Det gælder f.eks. med hensyn til nummerpladerne. At partier i Folketinget har ment, at dette var et alvorligt spørgsmål, ved regeringen udmærket godt. Der har været stillet adskillige spørgsmål netop om nummerpladerne helt tilbage til midten af 1980'erne, men også i slutningen af 1980'erne.

På den kritiske baggrund, vi har haft for vores spørgsmål, er det naturligvis noget provokerende, at såvel undervisningsministeren som finansministeren gentagne gange udtaler sig, som om Folketinget i enkeltheder har godkendt alle disse gebyrer. Jeg tænker bl.a. på et interview i Jyllands-Posten den 3. maj. Det er ikke særlig venligt over for os, hvis bistand man nu ønsker til at føre lovforslaget igennem, at man giver et klart forkert indtryk af den måde, hvorpå disse gebyrer er gennemført.

Vi har været overordentlig kritiske, når vi har haft mulighed for det her i salen. Vi har f.eks. haft en meget lang diskussion om navnegebyret, hvor vi gang på gang påpegede, hvor urimeligt det var at pålægge folk – også i situationer, hvor der var et klart socialt behov for et navneskift – at betale 3.000 kr. for det. Vi har været meget kritiske og har også fået fjernet nogle af de mange gebyrer, der blev foreslået i den såkaldte hul i isen-lov.

Regeringen ved udmærket godt, at når vi skal gå med til gebyrer, ser vi på, om de er socialt rimelige og fornuftige, og det har vi ikke haft lejlighed til i masser af tilfælde her. Derfor er det uheldigt, at regeringen prøver at give offentligheden indtryk af, at dette bare drejer sig om lidt teknisk jura. Det drejer sig ikke bare om teknisk jura; det drejer sig om grundloven, og det drejer sig om, at Folketinget ikke har fået mulighed for at tage stilling i situationer, hvor Folketinget efter grundloven har haft krav på at skulle tage stilling.